

Υπόθεση C-256/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Απριλίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

11 Απριλίου 2023

Ενάγουσα:

Europäische Chemikalienagentur (ECHA)

Εναγομένη:

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

Αριθ. υποθέσεως RN 7 K 19.925

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (βαυαρικό διοικητικό δικαστήριο Regensburg, Γερμανία)

Στη διοικητική διαφορά

Europäische Chemikalienagentur (ECHA)

[παραλειπόμενα]

– ενάγουσας –

[παραλειπόμενα]

κατά

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

[παραλειπόμενα]

– εναγομένης –

[παραλειπόμενα]

παρισταμένης της:

Κυβέρνησης της Κάτω Βαυαρίας

ως κυβερνητικού επιτρόπου

[παραλειπόμενα]

με αντικείμενο

την επιβολή διοικητικών τελών βάσει του κανονισμού περί τελών REACH

το έβδομο τμήμα του Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (βαυαρικού διοικητικού δικαστηρίου Regensburg), χωρίς επ' ακροατηρίου συζήτηση, εξέδωσε

στις 11 Απριλίου 2023

την ακόλουθη

διάταξη:

I. Αναστέλλει τη διαδικασία.

II. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

1. Έχει το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006, σύμφωνα με το οποίο κατά αποφάσεως του Οργανισμού μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια ότι μπορεί να προσβληθεί και η εκτελεστότητα των αποφάσεων του Οργανισμού;

2. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Έχει το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ την έννοια ότι δεν εφαρμόζεται μόνο σε πράξεις που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά και σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, με τις οποίες επιβλήθηκε διοικητική επιβάρυνση;

3. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: Έχει το άρθρο 299, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ την έννοια ότι η παραπομπή σε διατάξεις της πολιτικής δικονομίας του κράτους μέλους δεν αφορά μόνο δικονομικούς κανόνες αλλά και κανόνες περί αρμοδιότητας;

Σ κ ε π τ ι κ ό :**I.**

Αντικείμενο της δίκης αποτελεί απαίτηση καταβολής διοικητικής επιβαρύνσεως για καταχώριση βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006.

Η ενάγουσα αποτελεί Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με έδρα στο Ελσίνκι. Η ενάγουσα είναι αρμόδια για τη διαχείριση και την εφαρμογή των τεχνικών, επιστημονικών και διοικητικών πτυχών του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 θεσπίζει κανόνες που αποσκοπούν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στην προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από τους κινδύνους που ενδέχεται να εγκυμονούν οι χημικές ουσίες.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006, σε υποχρέωση καταχώρισεως υπόκεινται οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς χημικών ουσιών. Για την καταχώριση απαιτείται η καταβολή διοικητικών επιβαρύνσεων και τελών, το ύψος των οποίων καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 340/2008. Το ύψος των διοικητικών επιβαρύνσεων εξαρτάται από το μέγεθος της επιχειρήσεως.

Στις 16 Νοεμβρίου 2010, η εναγομένη υπέβαλε στην ενάγουσα φάκελο καταχώρισεως (αριθμός καταχώρισεως: 01-2119485821-32-0037) και προέβαλε αξίωση για την καταβολή μειωμένων τελών και διοικητικών επιβαρύνσεων ως πολύ μικρή επιχείρηση.

Το 2013, η ενάγουσα έλεγξε τα στοιχεία της εναγομένης ως προς το μέγεθος της επιχειρήσεως. Στο πλαίσιο αυτό, με έγγραφο της 31ης Μαΐου 2013, η ενάγουσα επεσήμανε στην εναγομένη το γεγονός ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δικαιούνται μείωση των τελών και των επιβαρύνσεων. Προς τούτο, είναι αναγκαία η υποβολή αποδείξεων ως προς μέγεθος της επιχειρήσεως. Χωρίς την υποβολή των εν λόγω αποδείξεων, η μείωση δεν είναι δυνατή.

Στις 20 Νοεμβρίου 2013, η ενάγουσα εξέδωσε την απόφαση SME (2013) 4439 και την κοινοποίησε στην εναγομένη. Με την εν λόγω απόφαση, η ενάγουσα διαπίστωσε ότι η εναγομένη δεν δικαιούτο να προβάλει αξίωση για μείωση της διοικητικής επιβαρύνσεως. Ως εκ τούτου, έκρινε ότι έπρεπε να επιβληθεί πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση ύψους 9.950,00 ευρώ. Η εν λόγω απόφαση συνοδευόταν από πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προσβολής της αποφάσεως, σύμφωνα με τις οποίες, η εναγομένη μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός 2 μηνών από τη λήψη της αποφάσεως.

Με έγγραφο της 22ας Νοεμβρίου 2013, η ενάγουσα απέστειλε στην εναγομένη το αναφερόμενο στην απόφαση SME (2013) 4439 τιμολόγιο σχετικά με την καταβολή της διοικητικής επιβαρύνσεως ύψους 9.950,00 ευρώ, καταβλητέας στις 22 Δεκεμβρίου 2013.

Με έγγραφο της 22ας Δεκεμβρίου 2013, η ενάγουσα υπενθύμισε την οφειλόμενη καταβολή. Ως προθεσμία καταβολής ορίστηκε πλέον η 20ή Φεβρουαρίου 2014.

Η εναγομένη δεν κατέβαλε τη διοικητική επιβάρυνση ούτε άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της αποφάσεως SME (2013) 4439 της 20ής Νοεμβρίου 2013.

Στις 15 Μαΐου 2019, η ενάγουσα άσκησε αγωγή ενώπιον του Verwaltungsgericht Regensburg (διοικητικού πρωτοδικείου Regensburg, Γερμανία) με την οποία ζητεί από την εναγομένη να της καταβάλει ποσό ύψους 9.950,00 ευρώ.

II.

Οι κρίσιμες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης έχουν ως ακολούθως:

Άρθρο 274 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1.12.2009 (ενοποιημένη απόδοση η οποία δημοσιεύθηκε στην ΕΕ ΕΚ αριθ. C 115 της 9.5.2008, σ. 47), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας και των προσαρμογών της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L 112/21 της 24.4.2012) με έναρξη ισχύος την 1.7.2013, στο εξής: ΣΛΕΕ

Εφόσον οι Συνθήκες δεν προβλέπουν αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διαφορές στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται εκ του λόγου αυτού από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

Άρθρο 288 ΣΛΕΕ

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα θεσπίζουν κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες.

Ο κανονισμός έχει γενική ισχύ. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Η οδηγία δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Η απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς.

Οι συστάσεις και οι γνώμες δεν δεσμεύουν.

Άρθρο 299 ΣΛΕΕ

Οι πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, είναι τίτλοι εκτελεστοί.

Η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται από τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται, μετά έλεγχο της γνησιότητας μόνο του τίτλου, από την εθνική αρχή που ορίζει η κυβέρνηση του κράτους μέλους για τον σκοπό αυτόν και την οποία γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο ενδιαφερόμενος, κατόπιν αιτήσεως του οποίου ετηρήθησαν οι διατυπώσεις αυτές, δύναται να επισπεύσει την αναγκαστική εκτέλεση κατά το εσωτερικό δίκαιο, απευθυνόμενος απευθείας στην αρμόδια αρχή.

Η αναγκαστική εκτέλεση αναστέλλεται μόνο με απόφαση του Δικαστηρίου. Ο έλεγχος όμως της κανονικότητας των εκτελεστικών μέτρων ανήκει στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

Άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2006, L 396, σ. 1), στο εξής: κανονισμός 1907/2006

1. Τα τέλη που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4, το άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 5, το άρθρο 9 παράγραφος 2, το άρθρο 11 παράγραφος 4, το άρθρο 17 παράγραφος 2, το άρθρο 18 παράγραφος 2, το άρθρο 19 παράγραφος 3, το άρθρο 22 παράγραφος 5, το άρθρο 62 παράγραφος 7 και το άρθρο 92 παράγραφος 3, καθορίζονται με κανονισμό της Επιτροπής που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 133 παράγραφος 3, μέχρι την 1η Ιουνίου 2008.

2. Δεν καταβάλλεται τέλος για την καταχώριση ουσίας σε ποσότητα μεταξύ 1 και 10 τόνων εάν ο φάκελος καταχώρισης περιέχει όλες τις πληροφορίες του παραρτήματος VII.

3. Η δομή και το ύψος των τελών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνουν υπόψη το έργο που πρέπει να επιτελέσουν ο Οργανισμός και η αρμόδια αρχή δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθορίζεται δε σε επίπεδο που εξασφαλίζει ότι τα έσοδα που προκύπτουν από τα τέλη αυτά, σε συνδυασμό με τις άλλες πηγές εσόδων του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 1, επαρκούν για να καλύψουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα καθοριζόμενα τέλη καταχώρισης λαμβάνουν υπόψη τις

εργασίες που ενδέχεται να γίνουν σύμφωνα με τον τίτλο VI. Στην περίπτωση του άρθρου 6 παράγραφος 4, του άρθρου 7 παράγραφοι 1 και 5, του άρθρου 9 παράγραφος 2, του άρθρου 11 παράγραφος 4, του άρθρου 17 παράγραφος 2 και του άρθρου 18 παράγραφος 2, η δομή και το ύψος των τελών λαμβάνουν υπόψη την ποσοτική κατηγορία της καταχωριζόμενης ουσίας. Για τις ΜΜΕ, καθορίζεται πάντοτε μειωμένο τέλος. Στην περίπτωση του άρθρου 11 παράγραφος 4, η δομή και το ύψος των τελών λαμβάνουν υπόψη το εάν οι πληροφορίες υποβάλλονται από κοινού ή χωριστά. Στην περίπτωση αιτήματος που έχει υποβληθεί δυνάμει του άρθρου 10 στοιχείο α) σημείο xi), η δομή και το ύψος των τελών λαμβάνουν υπόψη τις εργασίες τις οποίες πρέπει να εκτελέσει ο Οργανισμός για την αξιολόγηση της αιτιολόγησης.

4. Στον κανονισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθορίζονται οι περιστάσεις υπό τις οποίες μέρος των τελών μεταφέρεται στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

5. Ο Οργανισμός μπορεί να εισπράττει επιβαρύνσεις για άλλες υπηρεσίες που παρέχει.

Άρθρο 94 του κανονισμού 1907/2006

1. Προσφυγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 230 της συνθήκης, κατά απόφασης του Συμβουλίου Προσφυγών ή, όταν δεν υπάρχει δικαίωμα προσφυγής στο Συμβούλιο Προσφυγών, κατά απόφασης του Οργανισμού.

2. Εάν ο Οργανισμός δεν λάβει απόφαση, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή επί παραλείψει ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 232 της συνθήκης.

3. Ο Οργανισμός πρέπει να λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου.

Άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2008, σχετικά με τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) (ΕΕ 2008, L 107, σ. 6), στο εξής: κανονισμός (ΕΚ) 340/2008

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι δικαιούται μείωση του τέλους ή της επιβάρυνσης σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 10 ενημερώνει σχετικά τον Οργανισμό κατά την υποβολή της καταχώρισης, της επικαιροποίησης μιας καταχώρισης, του αιτήματος, της κοινοποίησης, της αίτησης, της υποβολής έκθεσης αναθεώρησης ή της προσφυγής που συνεπάγονται την καταβολή του τέλους.

2. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι δικαιούται να μην καταβάλει τέλος σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 ενημερώνει σχετικά τον Οργανισμό κατά την υποβολή της καταχώρισης.

3. Ο Οργανισμός δύναται να ζητήσει, ανά πάσα στιγμή, στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζονται οι όροι για τη μείωση των τελών ή των επιβαρύνσεων ή για τη μη καταβολή τέλους.

4. Εάν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι δικαιούται μείωση τέλους ή ατέλεια δεν μπορεί να το αποδείξει, ο Οργανισμός επιβάλλει το πλήρες ποσό του τέλους ή της επιβάρυνσης, καθώς και μια διοικητική επιβάρυνση. Εάν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι δικαιούται μείωση, έχει ήδη καταβάλει μειωμένο τέλος ή επιβάρυνση, αλλά δεν μπορεί να αποδείξει ότι δικαιούται την εν λόγω μείωση, ο Οργανισμός επιβάλλει το υπόλοιπο του πλήρους ποσού του τέλους ή της επιβάρυνσης καθώς και μια διοικητική επιβάρυνση. Οι παράγραφοι 2, 3 και 5 του άρθρου 11 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Οι κρίσιμες διατάξεις του εθνικού δικαίου ορίζουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 101 του Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Θεμελιώδη Νόμου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας της 23.5.1949 (BGBl. σ.1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον νόμο της 19.12.2022 (BGBl. I σ. 2478), στο εξής: GG

(1) Εξαιρετικά δικαστήρια δεν επιτρέπονται. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί τον νόμιμο δικαστή του.

(2) Δικαστήρια ειδικών υποθέσεων μπορούν να συσταθούν μόνο με νόμο.

Άρθρο 17a του Gerichtsverfassungsgesetz (νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων), όπως δημοσιεύθηκε στις 9 Μαΐου 1975 (BGBl. I σ. 1077), και τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 5 του νόμου της 19ης Δεκεμβρίου 2022 (BGBl. I σ. 2606), στο εξής: GVG

(1) Σε περίπτωση που δικαστήριο κρίνει με ισχύ δεδικασμένου ότι έχει παραδεκτώς επιληφθεί συγκεκριμένου ενδίκου βοηθήματος, τα λοιπά δικαστήρια δεσμεύονται από την εν λόγω απόφαση.

(2) Αν το δικαστήριο έχει παραδεκτώς επιληφθεί συγκεκριμένου ενδίκου βοηθήματος, το διαπιστώνει αυτεπαγγέλτως μετά από ακρόαση των διαδίκων και ταυτόχρονα παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο ενόπιον του οποίου αυτό άγεται παραδεκτώς προς κρίση. Σε περίπτωση που αρμόδια είναι περισσότερα δικαστήρια, γίνεται παραπομπή στο δικαστήριο που επιλέγει ο ενάγων ή ο αιτών, ή, ελλείψει επιλογής, στο δικαστήριο που καθορίζει το ίδιο το παραπέμπον δικαστήριο. Η σχετική διάταξη είναι δεσμευτική για το δικαστήριο στο οποίο παραπέμφθηκε η υπόθεση.

(3) *Αν το δικαστήριο έχει παραδεκτώς επιληφθεί συγκεκριμένου ενδίκου βοηθήματος, μπορεί να το δηλώσει εκ των προτέρων. Πρέπει να αποφανθεί επ' αυτού εκ των προτέρων σε περίπτωση που διάδικος το αμφισβητεί.*

(4) *Η διάταξη σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 μπορεί να εκδοθεί χωρίς επ' ακροατηρίου συζήτηση. Πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Κατά της εν λόγω διατάξεως είναι δυνατή η άσκηση εφέσεως κατά τις αντιστοίχως εφαρμοστέες δικονομικές διατάξεις. Οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν έφεση κατά διατάξεως του ανώτερου Landesgericht (περιφερειακού δικαστηρίου, Γερμανία) ενώπιον του Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, μόνο εφόσον τούτο έχει επιτραπεί με τη διάταξη. Η άσκηση εφέσεως πρέπει να επιτρέπεται αν το νομικό ζήτημα είναι θεμελιώδους σημασίας ή αν το δικαστήριο αποκλίνει από την απόφαση ανώτερου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου ή του Κοινού Τμήματος των Ανώτατων Ομοσπονδιακών Δικαστηρίων. Το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο δεσμεύεται από το επιτρεπτό ασκήσεως εφέσεως.*

(5) *Το δικαστήριο που αποφαινεται επί ενδίκου μέσου κατά αποφάσεως επί της ουσίας της υποθέσεως δεν εξετάζει αν έχει επιληφθεί αυτού παραδεκτώς.*

(6) *Οι παράγραφοι 1 έως 5 ισχύουν αντιστοίχως για τις σχέσεις μεταξύ των δικαστικών σχηματισμών που επιλαμβάνονται αστικών διαφορών, οικογενειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκούσιας δικαιοδοσίας.*

Άρθρο 40 του Verwaltungsgerichtsordnung (κώδικα διοικητικής δικονομίας), όπως δημοσιεύθηκε στις 19 Μαρτίου 1991 (BGBl. I σ. 686) και τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 1 του νόμου της 14ης Μαρτίου 2023 (BGBl. 2023 I αριθ. 71), στο εξής: VwGO

(1) *Η προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια είναι δυνατή σε όλες τις διαφορές δημοσίου δικαίου που δεν έχουν συνταγματικό χαρακτήρα, εφόσον δεν έχουν ρητώς ανατεθεί σε άλλο δικαστήριο με ομοσπονδιακό νόμο, οι διαφορές δημοσίου δικαίου σε επίπεδο δικαίου του ομόσπονδου κράτους μπορούν να ανατεθούν σε άλλο δικαστήριο και με νόμο του ομόσπονδου κράτους.*

(2) *Για περιουσιακά δικαιώματα λόγω αφοσίωσης στο κοινό καλό και λόγω δημοσίας επιμέλειας, καθώς και για αξιώσεις αποζημιώσεως λόγω παραβάσεως δημοσίου δικαίου υποχρεώσεων, οι οποίες δεν απορρέουν από σύμβαση δημοσίου δικαίου, υπάρχει η δυνατότητα προσφυγής στα τακτικά δικαστήρια· τούτο δεν ισχύει για τις διαφορές που αφορούν την ύπαρξη και το ύψος δικαιώματος αποζημιώσεως στο πλαίσιο του άρθρου 14, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του Grundgesetz (Θεμελιώδους Νόμου). Δεν τίγονται οι ειδικές διατάξεις του δημοσιούπαλληλικού δικαίου, καθώς και εκείνες που αφορούν τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής σε περίπτωση αποκαταστάσεως της οικονομικής ζημίας που απορρέει από την ανάκληση παράνομων διοικητικών πράξεων.*

Άρθρο 167 του VwGO

(1) Με την επιφύλαξη αντίθετης διατάξεως στον παρόντα νόμο, η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται, κατ' αναλογία, από το όγδοο βιβλίο του *Zivilprozessordnung* (κώδικα πολιτικής δικονομίας). Δικαστήριο της εκτελέσεως είναι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

(2) Αποφάσεις που εκδίδονται επί προσφυγών ακυρώσεως και προσφυγών κατά παραλείψεως όσον αφορά διοικητική πράξη μπορούν να κηρυχθούν προσωρινώς εκτελεστές μόνον ως προς τα έξοδα.

Άρθρο 168 του VwGO

(1) Εκτέλεση χωρεί

1. βάσει τελεσίδικων και προσωρινώς εκτελεστών δικαστικών αποφάσεων,
2. βάσει προσωρινών μέτρων,
3. βάσει δικαστικών συμβιβασμών,
4. βάσει διατάξεων περί καθορισμού των δικαστικών εξόδων,
5. βάσει διαιτητικών αποφάσεων δημοσίου δικαίου διαιτητικών δικαστηρίων οι οποίες έχουν κηρυχθεί εκτελεστές, εφόσον η απόφαση περί εκτελεστότητας είναι τελεσίδικη ή έχει κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή.

(2) Για τους σκοπούς της εκτελέσεως, αντίγραφα της αποφάσεως χωρίς αναφορά των πραγματικών περιστατικών και του σκεπτικού της μπορούν να χορηγηθούν στους διαδίκους, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, η επίδοση της οποίας επέχει τα αποτελέσματα της επιδόσεως πλήρους αποφάσεως.

Άρθρο 173 του VwGO

Στο μέτρο που ο παρών νόμος δεν περιέχει διατάξεις σχετικές με τη διαδικασία, ο *Gerichtsverfassungsgesetz* (νόμος περί οργάνωσης των δικαστηρίων) και ο *Zivilprozessordnung* (κώδικας πολιτικής δικονομίας), συμπεριλαμβανομένων του άρθρου 278, παράγραφος 5 και του άρθρου 278a εφαρμόζονται κατ' αναλογία, εφόσον τούτο δεν αποκλείεται από τις βασικές διαφορές μεταξύ των δύο ειδών διαδικασίας: το έκτο βιβλίο του *Zivilprozessordnung* (κώδικα πολιτικής δικονομίας) δεν εφαρμόζεται. Οι διατάξεις του δεκάτου εβδόμου τίτλου του *Gerichtsverfassungsgesetz* (νόμου περί οργάνωσης των δικαστηρίων) πρέπει να εφαρμόζονται κατ' αναλογία εφόσον αντί για το *Oberlandesgericht* (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο, Γερμανία) πρόκειται για το *Oberverwaltungsgericht* (ανώτερο περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο, Γερμανία), αντί για το *Bundesgerichtshof* (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία) για το *Bundesverwaltungsgericht* (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, Γερμανία) και αντί για τον *Zivilprozessordnung* (κώδικα πολιτικής δικονομίας) ο *Verwaltungsgerichtsordnung* (κώδικας διοικητικής δικονομίας). Δικαστήριο κατά την έννοια του άρθρου 1062 του *Zivilprozessordnung* (κώδικα πολιτικής

δικονομίας) αποτελεί το αρμόδιο *Verwaltungsgericht* (διοικητικό δικαστήριο), ενώ κατά την έννοια του άρθρου 1065 του *Zivilprozeßordnung* (κώδικα πολιτικής δικονομίας) το αρμόδιο *Oberverwaltungsgericht* (ανώτερο περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο).

Άρθρο 753 του *Zivilprozessordnung* (κώδικα πολιτικής δικονομίας), όπως δημοσιεύθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2005 (BGBl. I σ. 3202· 2006 I σ. 431· 2007 I σ. 1781), και τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 19 του νόμου της 22ας Φεβρουαρίου 2023 (BGBl. 2023 I αριθ. 51), στο εξής: ZPO

(1) Στο μέτρο που δεν ανατίθεται στα δικαστήρια, η αναγκαστική εκτέλεση διενεργείται από δικαστικό επιμελητή ο οποίος οφείλει να ενεργεί κατ' εντολή του δανειστή.

(2) Ο δανειστής μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή των υπηρεσιών του δικαστηρίου για τη χορήγηση της εντολής προς αναγκαστική εκτέλεση. Ο εντεταλμένος από τις υπηρεσίες του δικαστηρίου δικαστικός επιμελητής θεωρείται εντεταλμένος από τον δανειστή.

(3) Το ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης και Προστασίας του Καταναλωτή εξουσιοδοτείται να καταρτίσει, με τη σύμφωνη γνώμη του *Bundesrat* (Ομοσπονδιακού Συμβουλίου), με εκτελεστικό διάταγμα, δεσμευτικά έντυπα για την παροχή της εντολής. Για τις εντολές που υποβάλλονται ηλεκτρονικά μπορούν να προβλέπονται ειδικά έντυπα.

(4) Αιτήσεις και δηλώσεις των μερών που υποβάλλονται εγγράφως, καθώς και πληροφορίες, δηλώσεις, πραγματογνωμοσύνες, μεταφράσεις και δηλώσεις τρίτων που υποβάλλονται εγγράφως μπορούν να υποβληθούν στον δικαστικό επιμελητή υπό μορφή ηλεκτρονικού εγγράφου. Το άρθρο 130a, τα κανονιστικά διατάγματα που εκδίδονται βάσει αυτού, καθώς και το άρθρο 298 εφαρμόζονται στο ηλεκτρονικό έγγραφο κατ' αναλογία. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση μπορεί στο εκτελεστικό διάταγμα βάσει του άρθρου 130a, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, να καθορίσει ειδικές τεχνικές προϋποθέσεις-πλαίσιο για τη διαβίβαση και την επεξεργασία ηλεκτρονικών εγγράφων σε διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως από δικαστικούς επιμελητές.

(5) Το άρθρο 130d εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Άρθρο 764 του ZPO

(1) Η διαταγή των πράξεων εκτελέσεως και συμπράξεως σε αυτές, η οποία έχει ανατεθεί στα δικαστήρια, εμπίπτει στην αρμοδιότητα των *Amtsgericht* (ειρηνοδικείων, Γερμανία) ως δικαστηρίων εκτελέσεως.

(2) Ως δικαστήριο εκτελέσεως, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει άλλο *Amtsgericht* (ειρηνοδικείο), πρέπει να θεωρείται το *Amtsgericht* (ειρηνοδικείο), στην περιφέρεια του οποίου πρέπει να γίνει ή έχει γίνει η διαδικασία εκτελέσεως.

(3) Οι αποφάσεις του δικαστηρίου της εκτελέσεως φέρουν τον τύπο της διατάξεως.

Ανακοίνωση σχετικά με την αρμοδιότητα περιαφής του εκτελεστήριου τύπου στις αποφάσεις των οργάνων την Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας της 3ης Φεβρουαρίου 1961, Bundesgesetzblatt (Επίσημη Εφημερίδα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας), έτος 1961, μέρος II, σελίδα 50, στο εξής: ανακοίνωση της 3ης Φεβρουαρίου 1961

Αρμόδιος για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου σύμφωνα με το άρθρο 192, παράγραφος 2, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 5ης και της 20ής Μαρτίου 1957 (Bundesgesetzbl. II σ. 753, 1014) είναι ο ομοσπονδιακός υπουργός δικαιοσύνης.

III.

1. Η απόφαση του Verwaltungsgericht (διοικητικού δικαστηρίου) εξαρτάται από την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ιδίως του άρθρου 94 του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 και του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, πριν από την έκδοση αποφάσεως επί της αγωγής, το δικαστήριο πρέπει να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

α) Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν υπάρχει δυνατότητα δικαστικής προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης όταν ευρωπαϊκός Οργανισμός ζητεί την εκτέλεση χρηματικής υποχρεώσεως βάσει αποφάσεως η οποία δεν μπορεί να προσβληθεί.

Γερμανικό δικαστήριο που επιλαμβάνεται ενδίκου βοηθήματος μπορεί να αποφανθεί επί της ουσίας και, ως εκ τούτου, επί της βασιμότητας αυτού, μόνον εφόσον είναι δυνατή η εν γένει δικαστική προσφυγή και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις επί της ουσίας. Στη Γερμανία, υπάρχουν πέντε αυτοτελείς δικαιοδοσίες: τα τακτικά δικαστήρια, στα οποία περιλαμβάνονται τα πολιτικά και τα ποινικά δικαστήρια, τα δικαστήρια επιλύσεως εργατικών διαφορών, τα δικαστήρια επιλύσεως κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών, τα φορολογικά δικαστήρια και τα διοικητικά δικαστήρια.

Το επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το παραδεκτό του ασκηθέντος ενώπιόν του ενδίκου βοηθήματος. Αν επιλεγεί η προσφυγή στη διοικητική δικαιοσύνη, μολονότι κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 40 του VwGO και σύμφωνα με τους κανόνες για την εξαιρετική και τη γενική αρμοδιότητα, το επιληφθέν Verwaltungsgericht (διοικητικό δικαστήριο) πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 17a, παράγραφος 2, του GVG, να παραπέμψει τη

διαφορά στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο προς τούτο σε πρώτο βαθμό. Το δικαστήριο στο οποίο έχει γίνει παραπομπή δεν μπορεί να αναπέμψει την υπόθεση στο παραπέμπον δικαστήριο ούτε να την παραπέμψει εκ νέου σε δικαστήριο άλλης δικαιοδοσίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 17a, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, του GVG, η παραπομπή γίνεται με διάταξη. Η διάταξη περί παραπομπής είναι σύμφωνα με το άρθρο 17a, παράγραφος 2, τρίτη περίοδος, του GVG, ως προς τη σχετική κρίση, δεσμευτική για το δικαστήριο στο οποίο η υπόθεση παραπέμφθηκε.

Κατ' εξαίρεση, η διάταξη περί παραπομπής δεν έχει δεσμευτική ισχύ όταν πρόκειται περί σοβαρής και πρόδηλης παραβάσεως νόμου ή προφανούς σφάλματος. Τούτο συμβαίνει όταν η παραπομπή στηρίζεται σε παραβίαση στοιχειωδών δικονομικών αρχών ή σε αυθαίρετες εκτιμήσεις. Τέτοια αυθαιρεσία υφίσταται όταν η έννομη κατάσταση παραγνωρίζεται κατάφωρα και η υποστηριζόμενη άποψη στερείται κάθε αντικειμενικού λόγου, με αποτέλεσμα η παραπομπή να αποκλίνει κατά μη αποδεκτό τρόπο από τη συνταγματική αρχή του νόμιμου δικαστή κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του GG.

Επομένως, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι δυνατή η προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια. Η προσφυγή αυτή είναι δυνατή είτε όταν κρίσιμη είναι ειδική διάταξη που προβλέπει την εν λόγω έννομη συνέπεια (aufdrängende Sonderzuweisung, εξαιρετική αρμοδιότητα) είτε όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του γενικού κανόνα σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του VwGO και η διαφορά δεν ανατίθεται ρητά σε άλλη δικαιοδοσία (abdrängende Sonderzuweisung, γενική αρμοδιότητα).

Σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του VwGO, η προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια είναι δυνατή σε όλες τις διαφορές δημοσίου δικαίου που δεν έχουν συνταγματικό χαρακτήρα, εφόσον δεν έχουν ανατεθεί με ομοσπονδιακό νόμο ή νόμο του ομόσπονδου κράτους σε άλλο δικαστήριο.

Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το κρίσιμο στοιχείο προκειμένου να κριθεί αν υφίσταται δυνατότητα προσφυγής στα διοικητικά δικαστήρια είναι η φύση της έννομης σχέσεως την οποία επικαλείται η ενάγουσα κατά την παράθεση των πραγματικών περιστατικών και από την οποία απορρέει η αγωγική απαίτηση. Η έννομη σχέση πρέπει να καθοριστεί με βάση το αγωγικό αίτημα και τα πραγματικά περιστατικά στα οποία αυτό θεμελιώνεται. Συνεπώς, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το αντικείμενο της διαφοράς, ήτοι η δικονομική αξίωση, η οποία καθορίζεται ειδικότερα από τα πραγματικά περιστατικά (λόγος αγωγής) που τη θεμελιώνουν.

Εν προκειμένω, η ενάγουσα ζητεί την καταβολή ληξιπρόθεσμης και μη υποκειμένης σε προσβολή διοικητικής επιβαρύνσεως ύψους 9.950,00 ευρώ δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008. Η αγωγική αξίωση απορρέει, συνεπώς,

από την εφαρμογή της υποχρέωσης καταβολής σύμφωνα με το δίκαιο της εκτελέσεως.

Η δυνατότητα προσφυγής στα διοικητικά δικαστήρια στις υποθέσεις της εκτελέσεως εξαρτάται από την προέλευση του τίτλου. Ο ουσιαστικός χαρακτήρας της προς εκτέλεση απαιτήσεως δεν είναι καθοριστικός, διότι το αντικείμενο της διαδικασίας της εκτελέσεως δεν είναι πλέον η ύπαρξη ουσιαστικού δικαιώματος, αλλά η εκτέλεσή του με τα κρατικά μέσα επιβολής.

Η αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων καθορίζεται αποκλειστικά από το άρθρο 167 του VwGO, το οποίο, ως *lex specialis*, υπερισχύει του γενικού κανόνα του άρθρου 40, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του VwGO. Κατά την κρατούσα άποψη, από το άρθρο 167 του VwGO προκύπτει ότι η διάταξη πρέπει να καθορίζει τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής. Η ειδική αρμοδιότητα του άρθρου 167 του VwGO προϋποθέτει εκτελεστό τίτλο εκδοθέντα κατόπιν διοικητικής διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 168, παράγραφος 1, του VwGO. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η εν λόγω προϋπόθεση δεν πληρούται εν προκειμένω, διότι η ενάγουσα δεν υποχρεούται να πληρώσει την εναγομένη χωρίς να έχει προηγηθεί ένδικη διαδικασία. Δεν έχει κριθεί δικαστικώς αν έχει δημιουργηθεί οποιαδήποτε ουσιαστική αξίωση καταβολής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008. Η ενάγουσα στηρίζει την αξίωση καταβολής αποκλειστικά στην απόφασή της SME (2013) 4439 της 20ής Νοεμβρίου 2013, η οποία δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί.

Το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 θα μπορούσε να θεμελιώνει γενική αρμοδιότητα (*abdrängende Sonderzuweisung*), με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια και το *Verwaltungsgericht Regensburg* (διοικητικό πρωτοδικείο Regensburg) να μην μπορεί να αποφανθεί επί της αγωγής.

Κατά το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006, προσφυγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, κατά αποφάσεως του Συμβουλίου Προσφυγών ή, όταν δεν υπάρχει δικαίωμα προσφυγής στο Συμβούλιο Προσφυγών, κατά αποφάσεως του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ. Κατά της αποφάσεως SME (2013) 4439 της 20ής Νοεμβρίου 2013 δεν υπάρχει δικαίωμα προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006, δεδομένου ότι η απόφαση του Οργανισμού βασίζεται στο άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 340/2008.

Σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση του άρθρου 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006, προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης επιτρέπεται μόνον όταν προσβάλλεται απόφαση του Οργανισμού. Η προσβολή κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως προϋποθέτει ότι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποχρεούται στην καταβολή επιβαρύνσεως ασκεί προσφυγή. Εν προκειμένω, ωστόσο, είναι ο Οργανισμός που ζητεί δικαστική προστασία κατά της εναγομένης που υποχρεούται σε καταβολή.

Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 δεν εφαρμόζεται σε μια τέτοια περίπτωση. Πράγματι, ο κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 προβλέπει ένδικο βοήθημα στο άρθρο 94. Η εν λόγω διάταξη δεν παρέχει όμως στην ενάγουσα τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή προκειμένου να τηρηθεί η υποχρέωση πληρωμής. Η ενάγουσα δεν διαθέτει ούτε την εξουσία να εκτελέσει την απόφαση κατά νομικών προσώπων στη Γερμανία.

Αντιθέτως, η εναγομένη υποστηρίζει ότι για την εκτέλεση μέτρων του δικαίου της Ένωσης αρμόδιος είναι ο δικαστής της Ένωσης. Η δυνατότητα δικαστικής προσφυγής ρυθμίζεται συνολικά στο άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006. Δεν πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του καθορισμού της διοικητικής επιβαρύνσεως και της εκτελέσεώς της. Μια τέτοια τεχνητή διάκριση δεν υφίσταται, δεδομένου ότι το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 αποσκοπεί σε πλήρη έλεγχο της διοικητικής δραστηριότητας της ενάγουσας ως αρχής της Ένωσης.

Το αιτούν δικαστήριο συντάσσεται με την άποψη της εναγομένης και εκτιμά ότι σύμφωνα με το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006, είναι δυνατή η προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης. Συμπληρωματικά προς τα επιχειρήματα της εναγομένης, υπέρ της αρμοδιότητας των δικαστηρίων της Ένωσης συνηγορεί το γεγονός ότι πράξη ασκήσεως δημόσιας εξουσίας –εν προκειμένω υπό τη μορφή αποφάσεως σχετικά με το ύψος των διοικητικών επιβαρύνσεων– διενεργείται απευθείας από Οργανισμό. Πρόκειται, επομένως, για περίπτωση άμεσης εκτελέσεως του δικαίου της Ένωσης. Αντιθέτως, μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η διοικητική δραστηριότητα βάσει του δικαίου της Ένωσης ασκείται από τις εθνικές αρχές (έμμεση εκτέλεση του δικαίου της Ένωσης) είναι δυνατή η προσφυγή ενώπιον των γερμανικών διοικητικών δικαστηρίων, δεδομένου ότι υφίσταται πράξη της γερμανικής δημόσιας διοικήσεως. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο οι αποφάσεις δημόσιας εξουσίας που λαμβάνονται από έναν Οργανισμό ως όργανο της Ένωσης να εξετάζονται πλήρως από τα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Επιπλέον, υπέρ της αρμοδιότητας των δικαστηρίων της Ένωσης συνηγορεί η διάταξη του άρθρου 299, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κατά την οποία το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποκλειστικώς αρμόδιο για την αναστολή της εκτελέσεως και για τις διαφορές σχετικά με το αν η ουσιαστική αξίωση εξακολουθεί να υφίσταται. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου εντός της Ένωσης, δεν πρέπει να μπορεί να εξεταστεί από τα δικαστήρια της Ένωσης μόνο η αναστολή της εκτελέσεως, αλλά –εξαιρουμένου του άρθρου 299, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ– η διαδικασία της εκτελέσεως στο σύνολό της.

Σε περίπτωση που το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαντήσει στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα ότι το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 έχει την έννοια ότι και η εκτελεστότητα των αποφάσεων του Οργανισμού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν και υπό ποια μορφή η εκκρεμής διοικητική διαφορά

πρέπει να παραπεμφθεί στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εθνικό δίκαιο περιέχει μόνο διατάξεις σχετικές με την παραπομπή σε εθνικά δικαστήρια άλλων δικαιοδοσιών.

β) Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, πρέπει στη συνέχεια να διευκρινιστεί αν η απόφαση του Οργανισμού συνιστά εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

Κατά το άρθρο 299, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η αναγκαστική εκτέλεση διέπεται από τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται. Η εν λόγω διάταξη ισχύει, ωστόσο, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, για πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση εις βάρος προσώπων.

Πράγματι, το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ δεν περιέχει κανέναν περιορισμό όσον αφορά τη φύση των πράξεων που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση, αλλά εφαρμόζεται αδιακρίτως σε όλες τους (απόφαση της 16.7.2020, ADR Center SpA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-584/17, ECLI:EU:C:2020:576, σκέψη 51). Ωστόσο, σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 299 ΣΛΕΕ ισχύει μόνο για πράξεις που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ρητώς, η εκτέλεση τέτοιων πράξεων άλλων ευρωπαϊκών οργάνων, όπως για παράδειγμα των Οργανισμών, δεν περιλαμβάνεται.

Το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, θα μπορούσε λόγω της συστηματικής του θέσεως, καθώς και του σκοπού της διατάξεως να ερμηνευθεί επίσης υπό την έννοια ότι η εκτέλεση πράξεων που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση άλλων ευρωπαϊκών αρχών διέπεται από τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας του οικείου κράτους μέλους (προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στη συνεδρίαση της 7ης Νοεμβρίου 2019, ADR Center SpA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-584/17· ECLI:EU:C:2019:941, σημείο 44).

Υπέρ της ευρείας ερμηνείας του άρθρου 299 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με την οποία περιλαμβάνονται και πράξεις του Οργανισμού που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση, συνηγορεί περαιτέρω το γεγονός ότι ούτε ο κανονισμός 1907/2006 ούτε ο κανονισμός (ΕΚ) 340/2008 περιλαμβάνουν ειδικούς κανόνες ως προς την εκτέλεση. Πράγματι, με μια προσεκτικότερη εξέταση προκύπτει ότι ο Οργανισμός έχει την εξουσία να εισπράττει διοικητικές επιβαρύνσεις και τέλη. Ωστόσο, δεν διαθέτει τα μέσα να εκτελέσει τις αποφάσεις επί των διοικητικών επιβαρύνσεων και τελών, οι οποίες δεν μπορούν να προσβληθούν. Για την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης, υποδεικνύεται στα όργανά της ότι διαθέτουν δυνατότητες αναγκαστικής εκτελέσεως των τίτλων που εκδίδουν.

Ελλείπει ειδικών κανόνων για την εκτέλεση στους κανονισμούς (ΕΚ) 1907/2006 και 340/2008, απαιτείται προσφυγή στη διάταξη περί της αναγκαστικής εκτελέσεως βάσει του άρθρου 299 ΣΛΕΕ.

Το άρθρο 299, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, ΣΛΕΕ, παραπέμπει στις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η εκτέλεση που προβλέπεται στην πολιτική δίκη διέπεται από τις διατάξεις του όγδοου βιβλίου του ΖΡΟ (άρθρα 704 επ. του ΖΡΟ).

Στον βαθμό που η απόφαση SME (2013) 4439 συνιστά εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κατόπιν αιτήσεως του διαδίκου που επισπεύδει την εκτέλεση –εν προκειμένω του Οργανισμού– περιάπτεται ο εκτελεστήριος τύπος, ήτοι η απόφαση που επιβάλλει χρηματική υποχρέωση κηρύσσεται εκτελεστή. Η περιαφή του εκτελεστήριου τύπου γίνεται από την εθνική αρχή που ορίζει η κυβέρνηση του κράτους μέλους για τον σκοπό αυτόν και την οποία γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στο Δικαστήριο. Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, αρμόδιος επί του θέματος είναι ο ομοσπονδιακός υπουργός δικαιοσύνης (ανακοίνωση της 3ης Φεβρουαρίου 1961. Μετά την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, ο διάδικος που επισπεύδει την εκτέλεση μπορεί να απευθυνθεί απευθείας στην αρμόδια κατά το εθνικό δίκαιο αρχή (άρθρο 299, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ). Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το αρμόδιο όργανο εκτελέσεως είναι το δικαστήριο της εκτελέσεως δυνάμει του άρθρου 764 του ΖΡΟ ή ο δικαστικός επιμελητής δυνάμει του άρθρου 753 του ΖΡΟ.

Υπέρ της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 299 ΣΛΕΕ συνηγορεί, επιπροσθέτως, το γεγονός ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις της εκτελέσεως. Μόνον τα φυσικά και νομικά πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν ως αποδέκτες εκτελεστού τίτλου κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Η εν λόγω προϋπόθεση πληρούται ως προς την εναγομένη, η οποία είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Εξάλλου, το άρθρο 299 ΣΛΕΕ ως εκτελεστό τίτλο προϋποθέτει πράξη κατά την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ. Πράξεις κατά την έννοια του εν λόγω κανόνα δεν αποτελούν μόνο αφηρημένες και γενικές νομικές διατάξεις του παράγωγου δικαίου, όπως κανονισμοί ή οδηγίες, αλλά και αποφάσεις. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν ιδίως αποφάσεις που απευθύνονται σε αποδέκτες σύμφωνα με το άρθρο 288, τέταρτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, ΣΛΕΕ, όταν πρόκειται για δεσμευτική απόφαση με δεσμευτικό για τον αποδέκτη αποτέλεσμα. Δεσμευτική απόφαση υφίσταται όταν ένα μέτρο έχει καθοριστεί για τον σκοπό αυτόν και είναι ικανό να έχει άμεσο αποτέλεσμα, ήτοι να παράσχει στον αποδέκτη της αποφάσεως δικαιώματα ή να του επιβάλλει υποχρεώσεις (απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981· 60/81, International Business Machines Corporation κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ECLI:EU:C:1981:264, σκέψη 9· απόφαση της 22.6.2000, C-147/96· Βασίλειο των Κάτω Χωρών κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ECLI:EU:C:2000:335, σκέψη 25· Διάταξη της

8.3.1991, Emerald Meats κατά Επιτροπής, C-66/91, ECLI:EU:C:1991:110, σκέψη 26). Εν προκειμένω, και αυτή η προϋπόθεση πληρούται. Η απόφαση του Οργανισμού, η οποία δεν μπορεί να προσβληθεί, υποχρεώνει την εναγομένη να καταβάλει διοικητική επιβάρυνση.

γ) Επί του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η παραπομπή στις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας που ισχύει στο κράτος, στην επικράτεια του οποίου γίνεται η εκτέλεση, πρέπει να ερμηνευθεί συνολικά. Η γερμανική πολιτική δικονομία δεν ρυθμίζει μόνο τη διαδικασία που αφορά ένα κανονικό εκτελεστικό μέτρο, αλλά και το αρμόδιο όργανο εκτελέσεως. Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, αρμόδια όργανα εκτελέσεως είναι το δικαστήριο της εκτελέσεως (άρθρο 753 του ZPO) ή ο δικαστικός επιμελητής (άρθρο 764 του ZPO). Αν το άρθρο 299 ΣΛΕΕ ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παραπέμπει όχι μόνο στη διαδικασία που αφορά τη διενέργεια της αναγκαστικής εκτελέσεως αλλά και στις διατάξεις αναφορικά με το αρμόδιο όργανο εκτελέσεως, προκύπτει σε ποιο δικαστήριο θα έπρεπε να παραπεμφθεί η υπό κρίση υπόθεση.

2. Τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ερωτήματα είναι κρίσιμα για την έκδοση αποφάσεως.

Κατά την προσωρινή εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου, υπάρχουν πολλά στοιχεία που συνηγορούν στο ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσφυγής στα διοικητικά δικαστήρια. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, θα ήταν δυνατή η προσφυγή στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως εκ τούτου το αιτούν δικαστήριο δεν επιτρέπεται να λάβει επί της ουσίας απόφαση. Αντιθέτως, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα, θα ήταν δυνατή η προσφυγή στα τακτικά δικαστήρια.

Αν η ενάγουσα προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια, ενώ τέτοια δυνατότητα δεν υφίσταται δυνάμει του άρθρου 40 του VwGO και των ειδικών κανόνων δικαιοδοσίας, το επιληφθέν διοικητικό δικαστήριο οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 173, πρώτη περίοδος, του VwGO, σε συνδυασμό με το άρθρο 17a, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του GVG, να παραπέμψει τη διαφορά στο αρμόδιο δικαστήριο άλλης δικαιοδοσίας.

Ζήτημα παραπομπής τίθεται, επομένως, αφότου προηγουμένως διευκρινιστούν τα προδικαστικά ερωτήματα.

Η απόφαση είναι ανέκκλητη (άρθρο 146, παράγραφος 2, του VwGO, εφαρμοζόμενο κατ' αναλογία).

[παραλειπόμενα]

[υπογραφές]

Για την ορθότητα και την πληρότητα του αντιγράφου

Regensburg, 14.4.2023

[παραλειπόμενα]

[θεώρηση αντιγράφου]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ